

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

De heer Schagen - AWP

Datum
3 maart 2022

Uw kenmerk

Contactpersoon
J. Smid

Dossiernummer
HHNK/22000249

Registratienummer
22.0280994

Telefoonnummer
+31725827109

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen –
AWP - Riool en Waterzorgheffing

Geachte heer Schagen,

Op 15 februari jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vragen over de Riool- en Waterzorgheffing (22.0266200). Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina's vindt u de vragen, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de voorzitter,

drs. L.H.M. Kohsiek

Datum
3 maart 2022

Geacht dagelijks bestuur, D&H,

Er gaat bij gemeenten wat veranderen met de invoering van de Riool en Waterzorgheffing. Er liggen nu nog 3 varianten; Vast bedrag, Waarde of vast bedrag en waterverbruik. Van deze laatste is een voorbeeld hieronder geplakt.

Wat opvalt is dat gemeenten daarmee ook:

- Waterzuiveringskosten gaan heffen en mogelijk taken kunnen uitvoeren
- Watersysteem inkomsten heffen en taken krijgen
- Dat percelen (landerijen) ook in deze belasting worden getrokken
- Evenals natuurterreinen

22 maart organiseert VNG in Arnhem een belastingdag waar dit aan de orde komt.

Dit roept vele vragen op en een paar willen wij u stellen;

1. Vooral zijn wij benieuwd naar uw opvatting omtrent deze nieuwe rioleringswetgeving, de onderlinge afstemming om te bereiken dat Water centraal (niet alleen een toets zoals nu) komt te staan in de ruimtelijke ordening?
2. Past dit in de mogelijkheid dat gemeenten landeigenaren kunnen verplichten om het regenwater wat zij ontvangen op hun perceel zelf bergen?
3. Hoe werkt e.a. samen met de Waterschapbelastingen (watersysteem en zuiveringsheffing)?

Met vriendelijke groet
Leo Schagen
Commissie lid voor AWP in Water&Wegen

Model voor een rioolheffing naar vast bedrag en naar waterverbruik

Besluit van de raad van de gemeente [gemeentenaam] tot vaststelling van de Verordening op de heffing en de invordering van Riool- en Waterzorgheffing [gemeentenaam] [jaarta/] (Verordening Riool- en Waterzorgheffing [gemeentenaam] [jaarta/]);

De raad van de gemeente [gemeentenaam]
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [datum en eventueel nummer];
gelet op artikel 228a van de Gemeentewet;
gezien het advies van [...];
besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en de invordering van Riool- en Waterzorgheffing [gemeentenaam] [jaarta/] (Verordening Riool- en Waterzorgheffing [gemeentenaam] [jaarta/])

Artikel 1. Aard van de belasting

Datum
3 maart 2022

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
- b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 2. Belastbaar feit en belastingplicht

1. De belasting wordt naar afzonderlijke grondslagen geheven van:
  - a. de persoon die bij het begin van het belastingjaar van een perceel het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, verder te noemen: eigenarendeel; en
  - b. de persoon die een perceel al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt en van waaruit water, niet zijnde hemelwater, direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd, verder te noemen: gebruikersdeel.
2. Voor het eigenarendeel wordt, als het perceel een onroerende zaak is, als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt de persoon die bij het begin van het belastingjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat deze persoon op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.
3. Voor het gebruikersdeel wordt:
  - a. gebruik van een perceel door de leden van een huishouden aangemerkt als gebruik door het door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aangewezen lid van dat huishouden;
  - b. gebruik door een persoon aan wie een deel van een perceel in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door de persoon die dat deel in gebruik heeft gegeven;
  - c. het ter beschikking stellen van een perceel voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door de persoon die dat perceel ter beschikking heeft gesteld;
  - d. onder gemeentelijke riolering verstaan: een voorziening of combinatie van voorzieningen voor inzameling, verwerking, zuivering of transport van water, in eigendom, in beheer of in onderhoud bij de gemeente.

Artikel 3. Voorwerp van de belasting

1. Voorwerp van de belasting is een perceel.
2. Als perceel wordt aangemerkt:
  - a. de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken;
  - b. de roerende zaak, die duurzaam aan een plaats is gebonden;
  - c. een gedeelte van een in onderdeel b bedoelde roerende zaak dat blijkens zijn indeling is bestemd om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt;
  - d. een samenstel van twee of meer van de in onderdeel b bedoelde roerende zaken of in onderdeel c bedoelde gedeelten daarvan die bij dezelfde persoon in gebruik zijn en die, naar de omstandigheden beoordeeld, bij elkaar behoren;
  - e. het binnen de gemeente gelegen deel van de in onderdeel b bedoelde roerende zaak, van een in onderdeel c bedoeld gedeelte daarvan of van een in onderdeel d bedoeld samenstel.

Artikel 4. Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven van een perceel dat uitsluitend bestaat uit:

Datum
3 maart 2022

- a. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;
  - b. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen;
  - c. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen;
  - d. [...].
- van

Vraag 1.

Vooraf zijn wij benieuwd naar uw opvatting omtrent deze nieuwe rioleringswetgeving, de onderlinge afstemming om te bereiken dat Water centraal (niet alleen een toets zoals nu) komt te staan in de ruimtelijke ordening?

Antwoord

De VNG heeft een nieuwe model-belastingverordening geïntroduceerd ter vervanging van de Modelverordening Rioolheffing om recht te doen aan de bredere invulling van de gemeentelijke watertaken. De gemeente heeft bij wet een zorgplicht voor drie beleidsvelden op het gebied van water. Doel van de rioolheffing is om geld vrij te maken voor onder meer:

- de afvoer van afvalwater;
- de afvoer van regenwater (ook wel hemelwater genoemd);
- het beheer van het grondwaterpeil.

Wateroverlast en verdroging (thema's klimaatverandering) vragen steeds meer maatregelen in de publieke ruimte. Van de maatregelen in de publieke ruimte heeft iedereen profijt, daarom worden in de nieuwe situatie zoveel mogelijk percelen in de rioolheffing betrokken. De verbreding komt ook terug in de citeertitel van de modelverordening: 'Modelverordening Riool- en Waterzorgheffing'. Door nu reeds met het model te komen hebben gemeenten voldoende tijd voor een zorgvuldige communicatie en belangenafweging naar nieuwe belastingplichtigen. Bijvoorbeeld cultuurgronden en natuurterreinen dragen nu veelal nog niet bij in de kosten van de gemeentelijke watertaken. De modelverordening kent een differentiatie in de tariefstelling om rekening te houden met de verschillen tussen percelen. De gemeenten kunnen daarin een eigen keuze maken. Het betreft belastingwetgeving. Het is aan de gemeenten hoe en op welke wijze zij deze regelgeving willen inzetten.

Om 'Water centraal' in de ruimtelijke ordening te krijgen ligt het meer voor de hand om onze inbreng te hebben in de totstandkoming van de provinciale en gemeentelijke Omgevingsvisies, programma's (zoals het gemeentelijk rioleringsprogramma) en omgevingsplannen. In de Omgevingswet wordt het huidige begrip watertoets vervangen door 'weging van waterbelang'. Hiermee wordt de betrokkenheid van water in de genoemde instrumenten geborgd.

Vraag 2.

Past dit in de mogelijkheid dat gemeenten landeigenaren kunnen verplichten om het regenwater wat zij ontvangen op hun perceel zelf bergen?

Antwoord

De verordening Riool- en waterzorgheffing is dus een belastingverordening, bedoeld juist om de kosten voor de gemeentelijke waterzorg te dekken. Als de gemeente wil dat landeigenaren het

regenwater wat zij ontvangen op hun perceel zelf bergen dan zullen zij daarvoor een verordening moeten instellen of regels moeten stellen in een omgevingsplan.

Vraag 3.

Hoe werkt e.a. samen met de Waterschapbelastingen (watersysteem en zuiveringsheffing)?

Antwoord

De waterschappen heffen watersysteemheffing en zuiveringsheffing om de eigen kosten te dekken die zijn verbonden aan respectievelijk de zorg voor het watersysteem en het zuiveren van afvalwater. De watersysteemheffing, zuiveringsheffing en de riool- en waterzorgheffing zijn belastingen die naast elkaar kunnen bestaan en geen invloed hebben op elkaar. Wel is het van belang om oog te houden voor de uitlegbaarheid van de belastingen. Het risico bestaat dat bij belastingplichtigen onduidelijkheid ontstaat over waar de zorgplicht en taakuitoefening van de gemeente ophoudt en die van het waterschap aanvangt. In de communicatie over de waterschapsbelastingen zal hier extra aandacht aan worden besteed. Overigens heeft binnen ons beheergebied enkel de gemeente Opmeer een verordening riool- en waterzorgheffing voor 2022 vastgesteld ([Gemeentebblad 2021, 472917](#)). De andere gemeenten hanteren de al bestaande heffingsverordening rioolheffing.